

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in

Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje
45 D, mesečno 15 D;

Licejska knjižnica

90 D, za četrť leta
— rača in toži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 26. avgusta 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 101.

K zaključitvi Ljubljanskega velikega sejma.

Včeraj se je oficijelno zaključil IV. Ljubljanski veliki sejem.

Sicer nimamo še zbranih točnih sumaričnih podatkov o trgovskih sklepih, o transakcijah, izvršenih na sejmišču v teku teh deset dni, polnih vrvenja in intenzivnega gospodarskega dela, vendar pa ni, po že do sedaj ugotovljenih številkah in po izjavah najuglednejših tvrdk niti dvoma, da je gmoten uspeh tako za prireditelje, kakor tudi za razstavljalce zadovoljiv.

Tvrdke, ki so spričo velike poslovne stagnacije do zadnjega momenta premišljevale ali bi se naj udeležile sejma ali ne, so neglede na slabo konjunkturo prošle prav dobro. Znani so večji sklepi, še večji kakor jih je bilo pričakovati in posamezna naročila, ki so jih sprejele nekatere tvrdke, so tako tvrdkam samim, kakor tudi slovenski industriji sploh, v prvi ponos. Blago, ki smo ga še nedavno uvažali iz inozemstva, se je ponujalo na sejmišču od domačih tovarn in sicer blago, ki tako glede kakovosti, kakor tudi glede izvršbe in cene prav uspešno konkurira z inozemskim.

Zadovoljni z gmotnim uspehom velesejma so bili inozemci in zadovoljni so bili celo tudi mnogi taki domači razstavljalci, ki morajo sicer vedno že iz principa tarnati in ki so prve dni po otvoritvi sejma na vse pretege zatirjali, da so zadnjikrat razstavili. Tudi mnogo takih je zadnje dni z vidnim zadovoljstvom opazovalo sejmsko vrvenje in tudi od takih se je slišalo, da so se že sedaj prigrasili za prihodnji velesejem. Kakor smo čuli od sejmske uprave, si je že 90 odstotkov letošnjih razstavljalcev zagotovilo razstavljalni prostor za drugo leto. V tej številki, v tem odstotku onih, ki so spoznali v velesejmu institucijo, ki je podjetju za navezovanje novih kupčijskih stikov koristna in neobhodno potrebna, je najlepši dokaz za materijelni uspeh velesejma.

Ako je kdo še dvomil, da postane naš velesejem trajna gospodarska institucija, ta je imel zadnje sejmske dni ponovno priliko slišati iz ust onih, za katere je ta institucija ustvarjena, da je velesejem potrebna, koristna institucija in da mora kot taka tudi trajno ostati. In naj se tudi trdi, da je to ustanova, katero so rodile povojne razmere in kateri ne bo v urejenih normalnih razmerah pravega obstanka, se to mogoče lahko trdi v splošnem, toda glede Ljubljanskega velesejma smo upravičeno sedaj, ko smo videli vsestranske uspehe te prireditve, prišli do prepričanja, da Ljubljanski sejem postane trajna ustanova, ki ne bo propadla, ampak ki se bo iz leta v leto čim bolj razvijala in pridobivala na svoji važnosti.

Ljubljana je v železniškoprometnem oziru važen center, ki se zbog svoje naravne lege razvija v cvetočo industrijsko in kulturno mesto in ki ima kot ključ za tržišča na Balkanu najlepše šanse, da postane važen trgovski emporij. Vse to skupaj tvori one naravne predpogoje, pri katerih je uspevanje velesejmov sploh mogoče, tvori pa tudi momente, ki ustano- vitev take gospodarske institucije naravnost zahtevajo. In kakor poznamo sejme, ki se vršijo že od pamtiveka navadno na križiščih prometnih cest, katere je ustvarila potreba prodajalcev in kupcev, da se perijodično snidejo na gotovih mestih, in ako vemo, da taki sejmi ne izginevajo, ampak

da se nasprotno ponovno zahteva dovolitev novih takih prireditev, smemo pač tudi trditi, da postane tudi Ljubljanski veliki sejem trajna ustanova in to, ker so za uspevanje te ustanove dani vsi predpogoji.

Na letošnjem velesejmu smo videli zastopanih dokaj novih industrij. Mnogo predmetov, ki smo jih pred kratkim še uvažali, se je letos na velesejmu prodajalo kot produkt domače delavnosti. Slika o naši podjetnosti in delavnosti je bila letos mnogo popolnejša. Žal, da pa ni bilo tudi ne na letošnjem velesejmu zadostno zastopano ono blago, s katerim bi se morali v prvi vrsti pokazati, ki bi moralo dati takorekoč celo zunanje lice našemu velesejmu. Lesna industrija skoro da ni bila zastopana. Videlo se je pač nekaj tvrdk z lično izdelanimi proizvodi, toda koliko bi tega lahko pokazali, ako bi hoteli dati tudi samo približno sliko naše lesne industrije.

V zelo pičlem številu je bilo tudi zastopano naše obrtništvo in železi bi bilo, da bi prepričanje o važnosti udeležbe tako posameznih obrtnikov, kakor tudi združenih panog, na takih gospodarskih prireditvah prodrlo tudi med naše obrtnike, ki naj bi zavzemali častno mesto poleg industrijcev.

Da bi mogel velesejem nuditi čim vernejšo sliko našega gospodarstva, se je z velesejmom spojila tudi lovsko-ribarska razstava in razstava konj.

Dasi ne bi spadala lovsko-ribarska razstava v trgovinski del sejma, je bila vendar ta ideja zelo srečna, kajti marsikdo, tudi domačini, ki so si ogledali to razstavo, so prvikrat videli vsaj malo sliko naših prirodnih bogastev, čarov in mikavnosti.

Sijajen uspeh je žela v nedeljo konjska razstava, ki nam je nudila lepo sliko domače konjreje. Na razstavišču je bilo 135 konj različnih pasem, lepo razvrščenih, posamezne skupine ločene po letih in po uporabi. Videti je bilo največ plemenskih in sicer mrzlokrvnih, mnogo pa tudi gospodarskih konj, manj je bilo toplokrvnih konj. Žal, da so visoki prevozní stroški ovirali udeležbo, osobito iz ljutomerskega okraja, ki bi dal brez dvoma najlepše komade. Upati je, da se bo za drugo leto tudi temu odpomoglo, tako, da smemo že sedaj trditi, da bo konjska razstava največja atrakcija drugoletnega velesejma.

Na velesejmu je vzbujala posebno zanimanje higijenska razstava, ki je v dveh sanitetnih barakah obsegala oddelke za tuberkulozne bolezni, oddelke za spolne bolezni, oddelke z porodniško statistiko ter nešteto statističnih tabel, kar je privabilo neprestani naval občinstva na ti dve baraki.

Naj bo na tem mestu izrečeno iskreno priznanje vseh gospodarskih krogov predsedništvu, glavnemu in upravnemu odboru, predvsem pa ravnateljstvu velesejma, ki je znalo s svojo inicijativnostjo, izredno podjetnostjo in organizacijskim talentom povzdigniti to našo gospodarsko institucijo kljub vsem težočam in pod pritiskom težke gospodarske krize tako visoko, da smemo z njo s ponosom stopiti pred inozemstvo in da je bil s tem podan najlepši dokaz naše gospodarske moči, kar bo brez dvoma pripomoglo imenu slovenskega industrijalca, trgovca in obrtnika do ugleda doma in v inozemstvu.

Vprašanje podelitve skladiščnih prostorov na Sušaku.

Na podlagi mirovne pogodbe med našo kraljevino in Italijo je bila reška luka, kakor znano, deljena na dva nenakana dela. Mesto samo z večjim delom luke ter z vsemi skladišči je bilo priznано Italiji, medtem ko je Sušak z mato luko Baroš ter Delto in Brajdico ostal pri Jugoslaviji. V tem dodeljenem delu so se že od nekdaj nahajala skladišča velikih lesnih podjetij, ki so preko Reke izvažala v inozemstvo lesne izdelke. Po prevratu in še za časa italijanske zasedbe so tuje tvrdke in razne lesne tvrdke iz Sušaka zasedle večino boljših prostorov, tako da so ostale za druge interese le slabejše parcele na razpolago. Takoj po izpraznitvi ozemlja od strani italijanskih oblasti pa so vsa večja lesna podjetja iz Hrvaške in nekatera iz Slovenije in Bosne vložila prošnje za dodelitev skladiščnih prostorov. Slovenski izvozniki so se zanimali le v manjši meri, ker jim za enkrat pot preko Trsta nudi cenejšo in hitrejšo zvezo z inozemstvom. Vendar se bo to stanje popolnoma spremenilo kakor hitro bo izvoz preko Sušaka ceneji kakor preko Trsta. Ministrstvo Saobračaja namerava namreč znižati v najkrajšem času tovarno tarifo za relacijo Sušak v tako izdatni meri, da bo omogočen tudi izvoz izdelkov iz Slovenije. Predvideno je nadalje znižanje luških pristojbin najmanj za toliko, da se iste izenači z sedaj veljavnimi pristojbinami na Reki. S tem bo pridobila sušaška luka izredno važnost tudi za eksport lesa naše pokrajine. Proti dosedanjí enostranski dodelitvi skladiščnih prostorov so številna lesno-industrijska podjetja vložila pritožbe na Ministrstvo Saobračaja, kar je gospoda ministra napotilo, da je sklical komisij-sko anketo gospodarskih organizacij naše kraljevine. Ankete, ki se je vršila v Sušaku v dneh od 18. do 20. avgusta t. l., so se udeležili izven zastopnikov Ministrstva Saobračaja ter Direkcije drž. železnic v Zagrebu še zastopniki mesta Sušak, trgovskih in obrtniških zbornic Zagreb, Ljubljana, Split, Senj, Sarajevo in Osijek, Centrale industrijskih korporacij in Industrijske komore v Beogradu, Saveza industrijalcev v Zagrebu in Zveze industrijcev v Ljubljani. — Anketa je imela nalogo ugotoviti upravičenost pritožb posameznih strank glede dosedanje razdelitve ter staviti Ministrstvu Saobračaja konkretne predloge za novo, pravilno in praktično razdelitev zemljišč na posamezna lesna podjetja, kakor tudi

odkazati specijelne dele luke za skladišča vina, žita, premoga in cementa ter prostore posameznim parobrodarskim društvom in spedijskim tvrdkam. Dasi-ravno so lesna industrijska podjetja iz Slovenije že iz navedenih razlogov vložila le manjše število prošenj za dodelitev skladišč, je vendar zastopnikom Zveze industrijcev in Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani uspelo izposlovati, da se rezervira prilično 22.000 kvadrat. metrov zemljišč za ona industrijska in trgovska podjetja iz Slovenije, ki bodo naknadno tekom enega meseca prosila za dodelitev. — V svrhu informacije interesentov o predmetu se bo vršil dne 28. avgusta t. l. sestanek interesentov pri Zvezi industrijcev in istega dne popoldne ob 15. uri pri Trgovski in obrt. zbornici v Ljubljani.

Eno leto železniške družbe Donava — Sava — Jadran.

Prvo leto novega režima.

Stara Južna železnica je bila največje privatno podjetje avstro-ogrske monarhije in gotovo eno največjih na kontinentu. Vsakoletno poslovno poročilo je obsegalo debelo knjigo. S prevratom se je zrušila tudi ta nekdanja tako mogočna stavba. Kako so jo nanovo uredili, o tem je »Trgovski list« že poročal, »rimske sporazume« je podlagla za njo. Poslovno poročilo za leto 1923 je samo skromen zvešček in jasno priča, kako so se časi spremenili.

Otvoritvena bilanca s 1. januarjem 1923 je začela z zlatim frankom. Velike so morale biti sitnosti za premostitev vrzeli od zadnje bilance, ki ima datum 31. decembra 1918. Železniško omrežje je v poročilu označeno po vrednosti, ki jo ima za družbo še praktično, ne pa po stvari vrednosti. V otviritveni bilanci je označena »knjižna vrednost železnice« v vrednosti 54.9 milijonov zlatih frankov. Realna vrednost železniškega omrežja za družbo pa znaša, previdno pre-računjena, 21.3 mil. zlatih frankov; seveda se je pa otrsela družba vseh ogromnih dolgov. Druge aktivne točke železnice so še: bančna in blagajniška gotovina v znesku 1.7 mil. zlatih frankov, dolžniki z 0.9, podjetje Dunaj-Gradec po odbitku bremen 1 milijon, hotelske naprave na Semeringu 2.5, druge hiše in posestva 3.3, premoženje nekdanjih družbenih pre-skrbovalnih zavodov 3.6. Torej je še vseeno nekaj ostalo.

Na podlagi rimskega akorda je ostalo družbi 29 milijonov zlatih frankov čistega premoženja. Če pa vzamemo sedanjo vrednost, moramo odšteti 17 milijonov in jih ostane torej samo še 12. Upravni svet je pa mnenja, da je akcijski kapital v višini 29 milijonov zlatih frankov še zmeraj popolnoma krit. Na podlagi tega zneska znaša nominalna vrednost akcije 40 zlatih frankov. Sicer je pa nominalna vrednost itak le teoretičnega pomena in igra za njeno ocenjenje le prav neznatno vlogo.

Prehod ni bil lahek in zato zaključki prvega gospodarskega leta niso ugodni. Velik del gotovine je imela družba naložen v švicarskih frankih, ki so ravno lani precej padli, podjetja Dunaj-Gradec so imela 250.000 frankov zgube, hotelska podjetja na Semeringu tudi lani niso bogve kaj nesla, druga nepremičnina pa sploh nič. Letni račun za 1923 izkazuje zato 350.000 zlatih frankov zgube; krita je z rezervo, ki znaša 4.800.000 zlatih frankov.

**Volna
Trikotaža**

Ljubljanski velesejem

Paviljon H 220-221

Gaspari & Faninger
Maribor

Josip Podbregar, višji revident drž. žel. v p.

Železniške blagovne tarife s posebnim ozirom na našo trgovino in industrijo.

(Nadaljevanje.)

Razmerje konkurence je torej za južno železnico: 32.7% (zaokroženo 35%, za državno železnico 67.3% (zaokroženo 65%).

Vozila bi torej te transporte državna železnica via Bubnjarci, katera bi pa morala izplačati južni železnici od čistega dobička, to je voznina manj režijski stroški (0.32 v za kosovno blago, 0.20 za 5000 kg in 0.16 v za 10.000 kg od vsakih 100 kg in 1 km), manj manipulacijska pristojbina (8 v za 100 kg) 35%.

Ako bi pa vozila te transporte južna železnica preko Zidanega mosta, bi morala državni železnici izplačati razen deleža od Zagreba j. kol. do namembne postaje še 65% od svojega čistega dobička proge Ljubljana j. kol.—Zagreb j. kol.

Pripominjam pa, da gori navedeno računanje konkurenčne zmoglosti ene in druge poti ni točno, ker je ta račun jako dolg in kompliciran, kar bi cenj. čitatelje ne zanimalo in bi bilo zanje brez pomena. Hotel sem le pokazati princip tega računanja, kar za razumevanje kartelov popolnoma zadostuje. Nastavki denarnih števil so seveda še iz predvojnega doba.²

Ad 2. Izenačenje v naravi se je izvršilo na ta način, da so se transporti gotov čas upotovali (intradiralni) preko ene poti, gotov čas pa preko druge poti. Vsaka pot je dobila vso vozarino, kadar je prevažala te transporte. V našem slučaju n. pr. se je razdelila voznina, ako je bila pot via Zidani most na vrsti, tako, da je dobila južna železnica voznino za progo Ljubljana j. kol.—Zagreb j. kol., državna železnica pa voznino Zagreb j. kol.—Zdenčina (Jastrebarsko, Draganići ali Karlovac). Ob času upotovanja preko Bubnjarcv pa je dobila vso vozarino južna železnica.

Upotovanje se je menjalo z malimi izjemami vsakega pol meseca in se je sestavilo koncem vsakega leta za pri-

² Pripominjam, da je to samo primera, ker bi bil danes tak kartel vsled podraževanja južne železnice brezpredmeten. Zato sem tudi kolodvori v Ljubljani in Zagrebu označil še s predvojno oznako, katera seveda ne odgovarja več današnji.

hodnje leto takozvani upotovalni koledar (Instradierungskalender) po sledečem vzorcu:

UPOTOVALNI KOLEDAR

za relacijo Ljubljana—Zdenčina vklj. do Karlovca vklj. za leto 1909.

Od — do (Datum)	Upotovanje via:
1. I. — 14. I.	Bubnjarci
15. I. do 31. I.	Zidani most
1. II. — 14. II.	Bubnjarci
15. II. — 28. II.	Zidani most
1. III. — 31. III.	Bubnjarci
15. III. — 31. III.	Zidani most

i. t. d.

O transportnih množinah se vodi statistika za vsako pot posebej, in ako se na koncu leta izkaže, da je ena pot prevozila večjo količino blaga kakor druga, se to izenači na ta način, da se v upotovalnem koledarju za prihodnje leto prepusti tisti poti, katera je imela manjšo količino transportov, dva zaporedna polmeseca prevoz, in sicer se izbere tiste, kateri bi po izkustvu približno izenačili diferenco, torej najživahnejši. V statistiki za tekoče leto se pa prenese diferenco prejšnjega leta kot prva postavka aktivne poti. In tako se postopa vsako leto, da se na ta način količina transportov nekako izbilancira.

Ad 3. Mešano izenačenje je pa spojitve obeh pod 1. in 2. navedenih sistemov. Sestavi se upotovalni koledar, kakor pod 2. navedeno. Sedaj se skupna vsota vseh vozarin obeh poti sešteje. Najprvo se izračunajo režijski stroški in manipulacijske pristojbine (glej pod 1.) za vsako pot posebej in za faktično količino prevoženih transportov. Tako izračunane denarne postavke se vsaki upravi (južni, odnosno državni železnici) najprvo v dobro pišejo. Skupna vsota teh pristojbin se odšteje od skupne vsote voznine (glej gori) in tako izračunani ostanek, ki tvori čisti dobiček, se razdeli na udeležene uprave percentualno po konkurenčni zmoglosti, v našem slučaju torej: južna železnica 35%, državna 65%. (Dalje.)

Pa tudi mezda za 8 nadur mu ne gre, ker se je dokazalo, da je sam zakrivil, da je šel lug čez posodo, kajti pritrđiti je toženi stranki, da je bila tožnikova dolžnost, ko se je odstranil od cedilnika, opozoriti na to mojstra, osobito če sesalke niso prav funkcionirale. Da je to opustil, je malomarnost, za katere posledice sam jamči.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

V Derventi obstoji tvornica »Ukri-na«, ind. trg. družba. Na leto more izdelati okoli 1.500.000 komadov najrazličnejših palic iz hrastovega, javorjevega, jesenovega in tudi drenovega lesa. Po vzorcih, ki jih je podjetje razstavilo v Sarajevu, more zadovoljiti vsak okus.

V Beogradu snujejo tvornico domačini, ki so se izučili za to delo v inozemstvu.

Z izdelanimi palicami moremo mi zadovoljiti vso domačo potrebo in greh je, kupovati v inozemstvu to, česar imamo doma dovolj. Zato je treba s carino onemogočiti uvoz nepotrebnih palic.

Glede surovine imamo mi poleg Japonske monopol in radi tega je potreba, da naše surovine, ki jih čisto drugi predelujejo, mi predelamo in gotove palice izvažamo v Anglijo, Francijo, Švico, Severno Ameriko, Južno Ameriko itd.

Da to dosežemo, je treba: 1. čim večje število naših boljših delavcev izučiti v inozemstvu, predvsem na Dunaju; 2. pomagati obstoječim in snujočim se tvornicam.

NAŠA SODARSKA INDUSTRIJA.

Sodarski izdelki se izdelujejo v domači oskrbi, v veliki industriji in pa potom pivovarn za svojo lastno potrebo.

Sodarje in škafarje najdemo v vsakem večjem kraju, predvsem v vinorodnih krajih ter tam, kjer gojijo slive. Obrtniki zaslužijo dobro, če jim ne dela konkurence domača obrt ali jetniške delavnice. Tako je v Hrvatski in Slavoniji 1027 samostojnih obrtnikov, ki delajo s 524 pomočniki.

Domača obrt izdeluje za potrebe kmetov hladilnike, kadi za zelje, posode za vodo, škafe in slično. Ta industrija je razvita v Srbiji, Zagorju na Hrvatskem, Bosni in Sloveniji.

V Srbiji izdelujejo take izdelke v selih okoli planine Zlatar v prijepoljskem okrogu in sicer 118 rodbin; v vrnjski občini 10 rodbin, v selu Kolashina so vsi kmetje, v selu Dumbari v kumanovskem okrogu 6 rodbin; dalje v selih Nikojević, Jablanica, Dobroselica, Siragornja, Potišće, Zlokusi, Skržuti v kruški občini in v Rovinah v užičkem okrogu, kjer je zaposlenih s to obrtjo 170 seljakov. V krajih, kjer se izdeluje iz sliv pekmez, kot n. pr. v Kragujevcu, izdelujejo seljaki sodčke za pekmez iz bukovega lesa.

To domačo obrt je treba podpirati s cenanim lesom iz državnih gozdov, določiti ji gotove rezervatne gozdove, da bodo imeli za svoje ročno delo vedno zadostno količino lesa na razpolago. Treba je tudi vse, ki se s to obrtjo bavijo, organizirati v zadrugo in te tudi gmotno podpirati.

V Bosni izdelujejo sodarske izdelke seljaki v D. Kameogradu (srez konjički), kjer delajo vsi seljaki-muslimani.

V Sloveniji izdelujejo škafe, čebre in slične izdelke na Dolenjskem v okolici Ribnice, a sode v Železnikih, Tacnu pod Šmarno goro in v Češnjici.

(Dalje sledi.)

Trboveljski premog in drva

dobavlja

DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 220. Plačilo tudi na obroke!

Trgovina.

Legitimacije trgovskih potnikov. — Na našo notico, v kateri smo opozorili interesente na objavo Trgovske in obrtniške zbornice v Skoplju glede legitimacij trgovskih potnikov, smo dobili iz kroga trgovskih potnikov dopis, v katerem se dopisnik povsem strinja z zahtevo, da se oskrbe trgovski potniki s primernimi legitimacijami, da se morejo, ako je potreba, z njimi izkazati. Vprašanje legitimacij, katerih se realni potniki nikar ne boje, je v drugih državah, na primer v Avstriji, že popolnoma povoljno rešeno. Pri nas bi bilo najprimernejše, da bi se po tem vzorcu poročilo izdajo legitimacij trgovskim in obrtniškim zbornicam, ki imajo z gospodarskimi krogi veliko bolj intenzivne stike nega državna oblastva in so torej v položaju jamčiti, da bodo izdajale legitimacije edino osebam, katere po vsej priliki ne bodo izrabljale poverjenega zaupanja. Legitimacije naj bi se izdajale tudi inozemskim potnikom, odnošno naj bi se njihove legitimacije v tuzemstvu vidirale, da bi se s tem dobila kolikor toliko natančna evidenca inozemskih ponudnikov in inozemskih dobavnih virov.

Ljubljanska borza za blago in vrednote posluje dnevno od 12. do 13. ure, izvzemši sobote, nedelje in praznike, in sicer je določeno poslovanje za blagovni oddelek od 12. do 12. ure 25 minut in za efektivni oddelek od 12. ure 35 minut do 13. ure. Uradne ure borznega tajništva so od 9. do 14. in od 16. do 18. Na tajništvo naj se izvolijo intresenti obračati za vse željene informacije. Telefonska številka tajništva je 402 in 488.

Jesenski živinski in kramarski sejem v Čermošnjicah pri Semiču se vrši od letos naprej 12. septembra in ne več 29. septembra.

Naraščanje konkurzov v Italiji. V prvi polovici t. l. se je priglasilo v Italiji 3767 konkurzov napram 2558 v istem času 1923 in 1571 v l. 1922. Povprečno je bilo na mesec 627 konkurzov napram 474 v l. 1923, 297 v l. 1922 in 149 v l. 1921.

»Trgovski Putnik.« — Udruženje trgovcev-potnikov v Zagrebu je začelo pod tem naslovom izdajati lasten tedenski časopis, ki je izšel prvič dne 23. avgusta t. l. s prav aktualno vsebino, ki brez dvoma ne bo zanimala le edino potnikov, ampak gotovo tudi poslodajalce. Letna naročnina znaša 120 Din. Naroča se pri omenjenem udruženju.

Industrija.

Stanje sladkorne industrije v Italiji. Podatki, zbrani od Zveze sladkornih industrijcev v Italiji, so složni v tem, da sladkorna pesa letos dobro obeta, ker ni nikdar primanjkovalo vlage. Računa se, da bo pridelek sladkorne pese znašal okrog 38 milijonov q, kar bi dalo 3 milijone 800.000 do 4 milijone q sladkorja. Lanska produkcija sladkorja v Italiji je znašala 3.150.000 q.

Davki in takse.

Pred znižanjem davkov — v Avstriji. — Zadnje poročilo avstrijskega generalnega komisarja dr. Zimmermanna, ki v smislu mirovne pogodbe vrši kot zastopnik Zveze narodov kontrolo nad avstrijskim državnim gospodarstvom, je v toliko zanimivo, da zahteva generalni komisar kljub temu, da so državni dohodki nazadovale, za okrepitev narodnega gospodarstva avstrijskega odpravo bančne in valutnega prometnega davka in znižanje posebne pridobnine. Avstrija je pred nedavnim časom še maksimirala celokupno davčno obremenitev podjetij, zavezani javni računodajci, na način, ki daleko presega ono mejo, s katero bi bili pri nas zadovoljni, ako bi jo dosegli. Kljub temu je generalni komisar avstrijski prepričan, da je tudi znižana obremenitev preobčutna in da jo je treba primerno omiliti, ako se ne bo popolnoma uničilo ravno onih podjetij, ki so največjega pomena za uspešen razvoj gospodarskega življenja. Pri nas imamo sedaj na krmilu ministra za finance, ki prav dobro pozna prekomerno obremenitev javni računodajci zavezanih podjetij. Ako bo presoja položaj popolnoma objektivno, ne bo mogoče priti do drugega zaključka, kakor je prišel avstrijski generalni komisar in bo ob prvi priliki izposloval, da se bo položaj vsaj nekoliko omilil. Njegovi pozornosti pri-

Odslovitev brez odpovedi.

(Iz obrtnosodne prakse.)

Največ sporov pred obrtnim sodiščem povzroči odslovitev uslužbenca brez odpovedi, pri službenih razmerjih, na katere je uporabljeni zakon o trgovskih nastavljenicah z dne 16. januarja 1910, št. 20 d. z., pa odpoved brez upoštevanje koledaričnega četrtletja.

Iz prvega teh dveh razlogov zahteval je tožitelj plačo za 14 dnevno odpovedno dobo, poleg katere je sicer zahteval tudi še plačo za 8 ur nadurnega dela s 50% poviškom. Bil je namreč predelavec v tovenkinem tovarniškem podjetju. Dnevne mezde je imel 53.50 Din. Po njegovi trditvi odpovedna doba ni bila dogovorjena. Dne 2. avgusta 1923 je šel lug čez posodo v času, ko je tožitelj bil odsoten. Ta dogodek opravičuje s tem, da so bile sesalke pri cedilnikih nezanesljive, vsled česar je šel lug čez posodo, ko je imel on opraviti v I. nadstropju. Po naročilu obratovodje je moral potem vse pospraviti in očistiti, za kar je potreboval 8 ur čezurnega dela. Prihodnji dan mu je obratovodja izjavil, da bo odslej zopet navađen delavec z dnevno mezdo 47.50 Din in da se mu čezurno delo s 50% poviškom ne plača. Dne 6. avgusta ga je pa brez odpovedi odslovil. Vsled tega je tožnik s tožbo zahteval plačo za 14 dnevno odpovedno dobo in za čezurno delo v skupnem znesku 829 Din.

Toženka je ugovarjala, da je opravičeno odslovila tožnika brez odpovedi:

1. Ker je obratovodji, ko mu je rekel, da mu ni treba več priti, zapretil: »Le počakajte, bo pa tudi vaša ura prišla, vam bom že pomagal,« s katerimi besedami je obratovodjo

hudo žalil na časti in mu obenem nevarno pretel;

2. ker obstoji pri toženem podjetju delavni red, v katerem je za obe stranki odpovedna doba izključena in kateri delavni red je v tovarni nabit in se nanj tudi vsak delavec opozori.

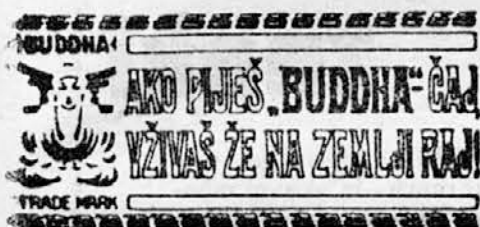
Plača za čezurno delo pa tožniku ne gre, ker je to delo sam zakrivil s svojo malomarnostjo.

Obrtno sodišče je tožbeni zahtevek zavrnilo. V tožnikovih besedah, da bo namreč »tudi za obratovodjo prišla ura, ko bo moral iti, da mu bo že pomagal«, sodišče sicer ni našlo niti take hude žalitve niti takega nevarnega pretenja, kakor jih ima § 82. lit. g obrt. reda v mislih, kajti z navedenimi besedami obratovodje ni mogel hudo žaliti, ker mu proti njegovi časti ni ničesar predbacival in ga tudi ni psoval, nevarnega pretenja tudi ni bilo, kajti obratovodja, zaslišan kot priča, je sam izpovedal, da si je besede razlagal tako, da ga bo delavski strokovni list raztrgal, kakor se večkrat pripeti, ali pa, da se bo organizacija delavcev trudila ga odstraniti iz službe, kar pa zopet ni tako nevarno pretenje, ker ima o odstranitvi iz službe odločati le delodajalec.

Opravičen je pa drugi toženkin ugovor. Po pričevanju obratovodje se je namreč izkazalo, da je delavni red nabit pri vstopu v tovarno v posebnem okviru, tako, da je vsakomur viden ter se vrh tega vsak delavec nanj opozori. Ker pa § 11. delavnega reda za obe stranki izključuje odpovedno dobo, če ni posebne pogodbe, take pogodbe pa tudi tožnik ni storil, je smatrati določila delavnega reda kot vsebino med strankama molče sklenjenega dogovora. Vsled tega je odpovedna doba veljavno izključena in neopravičena tožnikova zahteva opira joča se na § 84. obrt. reda.

poročamo tudi sedanjo dohodninsko lestvico, ki je istotako preobčutna, in davek na poslovni promet, ki je nujno potreben noveliranja in znižanja. Ako bi naša vlada proti pričovanju iz lastnega nagiba ne prišla do prepričanja, da je glede navedenih davčnih vrst potrebna korenita reforma, potem bomo morali le blagovati avstrijsko narodno gospodarstvo, za čigar procvit se brigajo uvidnejši faktorji in obžalovati naše gospodarstvo, da ne stoji pod kuratelo tako vplivnega faktorja, kakor je generalni komisar kot zastopnik Zveze narodov.

Nov prometni davek na uvoz žita in moke na Češkoslovaško. Po poročilih iz Prage je češkoslovaška vlada izdelala načrt za pobiranje novega prometnega davka na uvoz žita in moke. Vprašanje se bo končno odločilo o tem davku šele čez nekaj mesecev.

Denarstvo.

Izkaz Narodne banke z dne 15. avgusta 1924. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepajih razlika napram 8. avgustu t. l.) **Aktiva:** metalna podloga 452.4 (+2), posojila 1419.9 (+19.7), račun za odkup kronskih novčanic 1208.2, račun začasne izmenjave 389.9, državni dolg 2966.3, vrednost državnih domen 2138.3, saldo raznih računov 121.3, skupaj 8696.6. **Pasiva:** glavnica in rezervni fond 31, bankovci v obtoku 5689.1 (+60.8), razne obveze 366.7 (-29.1), državne domene 2138.3, ažio 63, skupaj 8696.6.

Bolgarski denar iz aluminija. Bolgarsko finančno ministrstvo in dunajska trgovska zbornica sta sklenili pogodbo za dobavo iz aluminija kovanega denarja za vsoto 100 milijonov levov in sicer 20 milijonov po 5 stotink, 40 milijonov novcev po 1 in 25 milijonov po 2 leva. Papirnate novčance po 1 in 2 leva se vzamejo iz obtoka pred koncem leta 1924.

Srebrni denar za nakup žita v Sovjetski Rusiji. Ljudski komisariat za finance je dal kovati srebrni denar po 50 kopejk v znesku 20 milijonov rubljev. Denar je namenjen za pomnožitev državnega kovanega denarja, da se z njim nakupi od kmetovalcev krušno žito letošnje žetve. Komisariat za trgovino hkratu objavlja, da dohaja žito letošnje žetve že na mestna tržišča v Južni in Južno-vzhodni Rusiji. Cene za žito so zaradi tega že začele padati.

Izvoz in uvoz.

Naš uvoz v letu 1923. V l. 1923 se je uvozilo v našo državo za 8.309.635.472 dinarjev blaga in sicer iz Avstrije za 2.238.329.729 Din (26.94%), to je več nego eno četrtino celokupnega uvoza, iz Češkoslovaške za 1.537.580.361 dinarjev (18.51%), iz Italije za 1.470.003.570 Din (17.69%), iz Anglije za 823.372.751 Din (9.91%), iz Nemčije za 724.247.603 Din (8.71%), iz Sev. Amerike za 306.024.381 din. (3.69%), iz Francije za 270.192.233 dinarjev (3.25 odstotkov), iz Rumunije za 212.205.989 Din (2.55%), iz Grške za 169.398.753 Din (2.04%), iz Madžarske za 140.650.889 Din (1.69%), iz Indije za 88.647.391 Din (1.07%), iz Holandske za 76.174.476 Din (0.91%), iz Švice za 54.353.194 Din (0.65%), iz Belgije za 33.317.396 Din (0.40%), iz Poljske za 20.152.196 Din (0.24%), iz Bolgarske za 19.349.683 Din (0.23%), iz Argentine za 18.802.337 Din (0.23%), iz Brazilije za 17.334.296 Din (0.21%), iz Reke za 16.283.054 Din (0.20%), iz Norveške za 11.545.550 Din (0.14%), iz Egipta za 7.614.623 Din (0.09%), iz Danske za 7.082.880 Din (0.08%), iz Alžira za 6.059.559 Din (0.07%), iz Španije za 5.210.992 Din (0.06%), iz Portugalske za 3.807.901 Din (0.05%), iz Turčije za 3.611.123 Din (0.04%), iz Albanije za 3.593.702 Din (0.04%), iz Jave za 3.018.910 Din (0.04%), iz Rusije za 2.268.608 Din (0.03%), iz Švedske za 2.157.213 Din (0.03%), iz Perzije za 1.735.988 Din (0.02%), iz Kanade za 453.898 dinarjev (0.01%), iz Meksike za 431.279 Din (0.01%), ostanek pa iz raznih drugih držav.

Bolgarska je prepovedala izvoz pšenice. Bolgarska vlada je zaradi negotovosti, kakšna bo letošnja žetev in zaradi vedno naraščajoče draginje prepovedala izvoz pšenice. Prepoved je stopila v veljavo dne 15. avgusta t. l.

Nemčija izvažala pšenico. Državni prehranjevalni minister je dovolil izvoz 3000 ton žita (pšenice, rži, ječmena, ovsa, pšenične in ržene moke ter otrobov). Odredbo utemeljuje s tem, da se omenjene množine tudi v omejenem obsegu ne more plasirati na nemškem trgu, vsled česar nastopa kriza v mlinski industriji in v trgovini z žitom. Ako bi bil s tem domači konzum ogrožen, se namerava znova uveljaviti prepoved izvoza.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Celju naznanja vsem gospodarstvom in pridobitnim krogom, da je iznešena vest o ukinitvi celjske carinarnice dementirana. Na podlagi rešenja gospoda ministra financ C. štev. 34.994 z dne 19. julija t. l. je sicer carinarnica II. reda v Celju ukinjena, toda pretvorjena je v oddelk glavne carinarnice I. razreda v Mariboru. S to spremembo se pa v bistvu ni prav nič spremenilo, ker ta oddelk vrši carinske ekspedicije nemoteno dalje, kot prejšnja carinarnica II. reda. Toliko vsem gospodarstvom in pridobitnim krogom v vednost. — **Načelnstvo.**

stilno blago; 2. skupina interesentov za kovinsko industrijo, stroje in elektrotehniko; 3. skupina interesentov za galanterijo, steklo in dragulje; 4. skupina interesentov za kemično industrijo; 5. skupina interesentov za glasbene instrumente; 6. skupina interesentov za igrače; 7. skupina interesentov za industrijo kož in kožnih izdelkov; 8. skupina interesentov za grafiko, papir in potrebščinne za šole in urade. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani prosi, da se ji interesentje prijavijo najkasneje do 10. septembra 1924 in da pri prijavi navedejo, za katero stroko se interesirajo, da bo mogla pravočasno o tem obvestiti pripravljalni odbor v Pragi.

Železniške olajšave za posetnike II. kongresa trgovskih zbornic v Beogradu. — Ministrstvo saobračaja je z odlokom št. M. C. 17.436 z dne 16. t. m. dovolilo vsem posetnikom II. kongresa trgovskih zbornic in udruženj izvoznikov, ki se vrši v Beogradu dne 30. in 31. t. m., vožnjo za polovično ceno po državnih železnicah v vseh razredih in vlakih — razen ekspresnih. Olajšava velja za čas od 25. avgusta do 4. septembra t. l. Na odhodni postaji je kupiti celo vozno karto, ki bo veljala tudi za povratek, ako se pokaže legitimacija, ki jo dobijo udeleženci kongresa pri predsedstvu kongresa.

Prijave inozemcev. Minister za socialno politiko dr. Behmen je podaljšal rok za prijavo inozemcev v naših podjetjih, ki je potekel danes, do 23. septembra.

Gospodarske vesti iz Dalmacije. Na žitnem tržišču vlada popolno mrtvilo. Trgovci pričakujejo preokret v cenah ter se vsled tega vzdržujejo v nakupovanju. V večjem obsegu se prodaja edino koruza, 255—265 franko obala Gruž. Vsled vesti o italijanski prepovedi izvoza žita, odnosno kontingentiranja izvoza moke, je povpraševanje po moki nekaj večje. Cene domači moki so ostale nespremenjene, dočim je italijanska roba v ceni nekoliko poskočila, je pa še vedno cenejša od domače. Cene moki: domača moka >0< 685; št. 2 365; št. 5 585; št. 6 535; italijanska moka št. >00< 685; >0< 650; št. 4 450; št. G 440, vse franko obala Gruž. — V kolonijalni robi so cene prilično čvrste, pričakuje pa se njih padec, osobito pri kavi vsled predstoječega večjega dovoza ter pri sladkorju vsled povoljnega stanja sladkorne pese. Splošno se pričakuje, da bo cena sladkorju v oktobru padla. Cene: Kava Rio 43—46, Santos 48; sladkor kristalni 18.50, kockasti 20.50; riž 7.50—9.60, italijanski 9—10.60 Din franko Gruž.

Naš položaj v mesecu juliju v tuji luči. — Neka ugledna češkoslovaška gospodarska revija priobčuje o našem položaju nastopno poročilo: »Gospodarska stagnacija na trgu traja naprej, ker pričakujejo konzumenti znižanja cen, ki je vsled zadnjega padca dinarja popolnoma prenehala. Poročila o neprijetnem položaju večjega števila tvrdk se širijo dan za dnem. Število tvrdk, ki so v zadnjem času zaprosile za izvenkonkurno prisilno poravnavo, je precej visoko. Na razpolago so ogromne zaloge blaga, osobito tekstilnega. Kmečko prebivalstvo je sedaj zaposleno na polju in ničesar ne kupuje. Pričakuje se za jesen z ozirom na ugodno letino povoljnije konjunkturo. Trgovina s kolonijalnim blagom se pritožuje proti konkurenci velikih družb, posebno bank. Inkaso je v splošnem zelo slab. Pri dovoljenju kredita je treba postopati previdno in rezervirano. Stare informacije naj se nadomeste z novimi. Neugoden položaj na denarnem trgu se je kazal tudi v juliju in traja še zdaj. Število protestiranih menic stalno narašča. Inozemski kapital sili vedno bolj v gospodarstvo. Industrija se nahaja vsled pomanjkanja denarja v krizi.«

Veliko zadoščenje v Ameriki nad uspehi londonske konference. Neka uplivna ameriška osebnost, ki je od blizu sledila londonskim razpravam, je izrazila dopisniku lista »Petit Parisien« globoko zadoščenje Združenih držav nad izidom konference. »Čeravno se mi bo očitilo, da ponavljam formulo, ki so jo izrekli delegati na zaključnih govorih konference, sem globoko prepričan, da smo dospeli na prag nove dobe miru in lojalnega sodelovanja. Londonski pakt je prvi po vojni, na katerega so svobodno pristali vsi, ki so ga podpisali. Uspeh konference je sprejela Amerika

z najiskrenejšim zadoščenjem. General Dawes je izrazil takoj svoje veselje nad srečnim izidom. Glede posojila smatram, da ne obstajajo nikake ovire, tako sem tudi prepričan, da bodo londonski pakt odobrili parlamenti vseh prizadetih držav. Kakor ni mogoče zavreči dogovora, sklenjenega na tako pravičnih podlagah, ki varujejo na tako popoln način upravičene interese vseh, tako se tudi ne more odreči posojila, za katero jamčijo viri naroda, kakor je nemški. V tej veri me prepričuje tudi dejstvo, da bodo prizadete vlade delovale na to, da se bodo njihove banke udeležile tega posojila Nemčiji.«

Ljubljanska borza.

Dne 25. avgusta 1924.

Trami, merkantilno blago (blago) 444, trami 13/16, 11/13 od 4—10 mm (denar) 430; brušeni drogi 2—7 m, drobni konec 10 do 24 cm, franko nakladna postaja, 10 vagonov, denar 225, blago 228, zaključeno 225; deske, 6 mm, franko meja, blago 1450; deske 7 mm, franko meja, blago 1275; deske 8/9 mm, franko meja, blago 1150; deske 11, II., III., blago, 710; plohi 40 mm ali 38 mm, III., denar, 575; pšenica, domača, stara, pariteta Ljubljana, denar 405; pšenica, domača nova, pariteta Ljubljana, denar 390; pšenica, hrvatska, po vzorcu, franko Ljubljana, denar 365; pšenica, srem-ska, rešetana, 75/77 kg, 2%, pariteta Ljubljana 415; pšenica bačka, pariteta Ljubljana, 450, 438; pšenica, bačka, postaja Bačka, denar, 380; koruza, zobata, denar 345; koruza la Platta, brutto za netto, denar 370; koruza, bačka, pariteta Ljubljana, denar 355; oves, nov, rinfusa, denar 350; koruza defektna, po vzorcu, franko Ljubljana, 3 vag., denar 302.50, blago 302.50, zaključeno 302.50; ječmen, pivovarniški, 65 kg, denar 460, laneno seme po vzorcu 1 vag. denar 680, blago 680, zaključeno 680; laneno seme Sunja blago I. na pariteto Ljubljana 1 vagon denar 705, blago 706, zaključeno 705; suhe gobe po kakovosti blago 48; krompir domači franko tov. postaja, denar 50; pšenični otrobi, drobni, pariteta Ljubljana, denar 220; blago 237.50; grahorica semenska, pariteta Ljubljana, denar 280, blago 300; proso po vzorcu franko Ljubljana, 1 vagon, denar 325, blago 325, zaključek 325; rž bačka, 75 do 76 kg, franko Ljubljana, blago 390; pšenična moka >0<, pariteta Ljubljana, blago 630; pšenična moka >2<, pariteta Ljubljana, blago 587.50; fižol bački, beli, brutto za netto, pariteta Ljubljana, blago 625.

Efekti: 2% državna renta za vojno škodo 117—121, Ljublj. kreditna banka 220, Merkantilna banka 116, Prva hrvatska štedionica 915—922, Slavenska banka 107—110, Strojne tovarne in li-varne 150, Trboveljska prem. dr. 480 do 505, Združene papirnice Vevče 123 do 130.

Tržna poročila.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.). Pšenica: bačka, nova, 45 vagonov 367.5 do 372.5. Ječmen: 2 vagona 340 do 345. Oves: 4 vagoni 280 do 285. Turščica: 5 vagonov 285 do 290. Fižol: beli, bački, 6 vagonov 500 do 510. Moka: baza >00<, ss 585; >2< 525 do 535; >6< 425 do 430; >7< 375 do 385. Otrobi: 1 vagon 205 do 210. Tendencia nestanovitna.

Dunajski trg z mlekarstvi produkti. Na trgu je precej gornjeavstrijskega surovega masla. Ker se težko razpeča, pada cena, ki znaša 50.000—52.000 aK. Po ostalem tuzemskem, madžarskem in jugoslovanskem mlekarstvi surovem maslu obstoja živahnejše povpraševanje. Cene za te vrste se gibljejo med 58.000 do 62.000 aK za kg. Posebno živahno je povpraševanje po inozemskem surovem maslu, ki je dobre kakovosti. Dansko surovo maslo notira 76.000 do 77.000 avstr. kron, holandsko 74.000 aK. Cene za sir so: švicarski ementalški 64.000, tirolski polementalški 40.000—46.000, holandski gouda 32.000, danski »švicarski« sir 33.000—35.000 aK.

Tržne cene za meso v Ljubljani (19. avgusta 1924). V mesnicah po mestu Din 20—26.50. Na trgu: goveje meso I. 23—26.50 Din za 1 kg, II. 20—23, vampi 10—12; pljuča 8—10; jetra 20—26.50. Teletina: telečje meso I. 30, II. 27.50; jetra 20—30; pljuča 24—25. Svinjina:

TA ZNAK

jamči za kakovost in radi tega hitro razprodajo v Vaši trgovini! Ne zamudite izpolniti Vaše zaloge »ZLATOPROG« mila točno in pravočasno!

Razno.

Potovanje jugoslovanskih gospodarstvenikov na Češkoslovaško. Dodatno k pozivu z dne 11. avgusta 1924 priobčuje Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani glede poseta praškega velesejma še naslednje podrobnosti: Udeleženci iz Slovenije bodo odpotovali iz Ljubljane dne 19. septembra z brzovlakom ob 12.02., iz Maribora ob 15.37. Prihod v Prago dne 20. septembra ob 8.28. Vsi morajo imeti velesejsko legitimacijo, ki jo je dobili pri vseh češkoslovaških konzulatih po 20 Din. Legitimacija jim daje pravico do 50% popusta na vseh železnicah SHS in do 33% na vseh češkoslovaških železnicah. Velesejska legitimacija bo veljala, ako bo imela pečat češkoslovaškega konzulata,

napram češkoslovaškim oblastvom za češkoslovaški vizum na potnem listu. V soboto, dne 19. septembra bo pregled Prage. V nedeljo, ponedeljek, torek (21., 22. in 23. septembra 1924) pregled velikega sejma in nekaterih industrijskih in bančnih podjetij. Sreda, četrtek in sobota (25., 26. in 27. septembra 1924) so določeni za poset raznih industrijskih centrov češkoslovaške republike. Tudi pri vseh teh potovanjih bodo imeli udeleženci 33% popust na železnicah. Pri pregledu industrijskih podjetij bodo udeleženci razdeljeni na več skupin, po zanimanju posameznih udeležencev. Zato se bo tudi poset raznih industrijskih centrov vršil po skupinah, kar bo posameznikom omogočilo točnejši vpogled. Nameravana je organizacija naslednjih skupin: 1. Skupina interesentov za te-

prasičje meso I. 35, II. 30; pljuča 14 do 15; jetra 25—30; slanina trebušna 30; slanina, riba in salo 32—32.50; prekajena slanina 30—40; slanina mešana 32.50; slanina na debelo 32; mast 35 do 37.50; šunka (gnjat) 45; prekajeno meso I. 40—45, II. 35—40; prekajeni parklji 10—15. Drobica: koštrunovo meso 18—19; jagnjetina 25; kozličevina 28. Klobase: krakovske 58; debrecinske 58; hrenovke 42; safalade 42; polprekajene kranjske 34 Din za kg.

Mleko, maslo, jajca, sir na trgu v Ljubljani (19. avg.). 1 liter mleka 3—4, 1 kg surovega masla 50, 1 kg čajnega masla 60—70, 1 kg masla 50, 1 kg bohinskega sira 56, 1 kg sirčka 12, 1 jajce 1.50 do 1.62 Din.

Cene špecerijskemu blagu v Ljubljani.

ni (19. avg.). 1 kg kave Portoriko 75 do 84, 1 kg Santos 48—52, 1 kg Rio 44 do 48, 1 kg pražene I. 80—86, II. 64—70, III. 52—56, 1 kg kristalnega sladkorja 21.50, 1 kg v kockah 23, 1 kg kavne prmesi 24, 1 kg riža I. 12—14, II. 8—10, 1 liter namiznega olja 26—28, 1 liter jedilnega olja 22—24, 1 kg soli 3.50, 1 liter petroleja 6.50, 1 kg riževga škroba 20, 1 kg pšeničnega škroba 12, 1 kg koruznega škroba 11, 1 kg testenin I. 12, II. 10 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Ljubljani. 1 kg moke št. 0 Din 6.75, 1 kg bele krušne št. 1 Din 5.25, 1 kg črne št. 6 5.25, 1 kg kaše 6 Din, 1 kg ješprenja 10 Din, 1 kg otrobov 2.50, 1 kg pšeničnega zdroba 8 Din, 1 kg ajdove moke I. 8 Din, II. 6.50 Din.

Cene žitu v Ljubljani (19. avg.). 1 q pšenice 425—450, 1 q rži 300—325, 1 q ječmena 300—325, 1 q ovsa 325—350, 1 q prosa 300—325, 1 q koruze 325—340, 1 q ajde 300—325, 1 q fižola ribničana 500, prepeličarja 550, 1 q leče 600 Din.

Cene za krmo v Ljubljani. 1 q sladkega sena 75, 1 q polsladkega sena 60 Din, 1 q kislega sena 50, 1 q slame 50—75.

Cene špecerijskemu blagu v Mariboru (15. avg. 1924). 1 kg kave I. 65—75 Din, II. 50—60, pražene I. 80—90, II. 56—70; 1 kg soli 3.50—4, testenin 12—20, sladkorja v prahu 23, v kristalu 20, v kockah 22.50; pšeničnega škroba 20; riževga škroba 25; riža 7—14; 1 liter namiznega olja 30; 1 kg mila 20.

Cene žitu na trgu v Mariboru (15. avg. 1924). 1 kg pšenice 3.50, rži 3.50,

ječmena 3, ovsa 3, koruze 3.50, prosa 4, fižola 5—7, graha 6 Din.

Cene mlevskim izdelkom v Mariboru (15. avg. 1924). 1 kg pšenične moke št. 0 7, št. 1 6.50, št. 5 6, št. 6 5.50, št. 7 4.75; 1 kg prosene kaše 7, ješprenja 4.50, otrobov 3, koruzne moke 4, koruznega zdroba 7, ajdove moke št. 1 8, št. 2 7, ržene kave 10, cikorijske 25 Din.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulično posodo, porcelanasto, kamennasto in stekleno robo.

Na debelo!

Na drobno!

I, 410
Motvoz

I, 410
Vrvi

Anton Šinkovec, d. d., Grosuplje

I, 410
Mreže

I, 410
Lanena konoplja

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega in manufakturnega blaga

A. & E. SKABERNÉ

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Nedvomni znaki

»Pravega :FRANCKOVEGA : kavnega pridelka« in sicer: ime »Franck« in »kavni mlinček« izražajo se posebno na novi, rjavo-modrobeli etiketi za zabožke. — »Pravi :FRANCK : z mlinčkom« je nenadkriljiv v aromi, okusu in izdatnosti. —

KOLEDARJE 1925

sprejema v delo in izvršuje točno tiskarna »Merkur« Ljubljana, Simon Gregorčičeva ulica

Zaloga KLAVIRJEV

in pianinov najboljših tovarn Bösendorfer, Ehrbar, Czapka, Hözl, Schweighofer, Stengl i. t. d. — Tudi na obroke.

Jerica Hubad roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšerjeva ul. 5.

Najcenejše nove in rabljene PISALNE STROJE

v specialni mehanični delavnici za popravilo pisalnih, računalnih, razmnoževalnih in kopirnih strojev Ludovik Baraga, Ljubljana

Šelenburgova ul. 6./I. nadst. Pisarniška oprema vedno v zalogi.

Barvni trakovi, karbon-indigo papir ter vse druge potrebščine.

Priporoča se:

tovarna perila

„TRIGLAV“

LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 8

Na sejmišču paviljon „I“ 381

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezanino, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

TEODOR KORN

LJUBLJANA

POLJANSKA CESTA ŠT. 3.

Krovci, stavljeni, galanterijski in okrasni klepar, instalacije vodovodov.

Naprava stelovalov. — Kopališke in klosetne naprave.

Izdolovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Najboljše

„Pfaff“ šivalne stroje

po ugodnih cenah in plačilnih pogojih priporoča

IGN. VOK, Ljubljana

Sodna ulica št. 7.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, letih dišav in rudniške vode

Točna in solidna posrežba. Zahtevajte cenik!

Razširjajte „TRGOVSKI LIST“!

Zidarske in slikarske čopiče, vsakovrstne ščetke

ter razna omela nudi

Tovarna ščetk in čopičev

A. REBOLJ

Medvode

Preska 32, (Slovenija)

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrda

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinski sir, salami, ribje konzerve, prekajeno šunko in meso pripravljeno po praškem načinu. — Lastna pražarna za kavo z električnim obratom. — Velika zaloga rudniških vod.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto
Rakek, Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 18,300,000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavni: Trgovska

EKSPOZITURE

Konjice
Meža-Dravograd

Telefoni: 159, 146, 458